

Arviointikertomus 2023

Savitaipaleen kunnan tarkastuslautakunta

Sisällysluettelo

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	3
2 EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	4
3 KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMINEN	4
4 KUNNAN TALOUS.....	5
5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	6
5.1 Kunnanhallitus	7
5.1.1 Yleishallinto.....	8
5.1.2 Elinkeino- ja markkinointipalvelut	9
5.2 Sivistyslautakunta	11
5.2.1 Sivistystoimen hallinto.....	11
5.2.2 Perusopetus	12
5.2.3 Lukio.....	13
5.2.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	14
5.2.5 Vapaa-ajanpalvelut ja nuorisotyö.....	15
5.2.6 Varhaiskasvatus ja esiopetus.....	16
5.2.7 Kansalaisopisto	16
5.3 Tekninen lautakunta	16
5.3.1 Yhdyskuntapalvelut	17
5.3.2 Liikelaikokset	18
5.3.3 Asuinhuoneistot ja -rakennukset sekä tilapalvelut	18
6 INVESTOINNIT JA HANKINNAT.....	20
7 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	20
8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE	21

Tarkastuslautakunnan kokoonpano arviointivuonna:

Jäsenet

Kyösti Kylliäinen puheenjohtaja
Kari Rikkilä, varapuheenjohtaja
Jukka Jurvanen, jäsen
Maija Saimalahti
Riitta Salonen

Varajäsenet

Jouni Kontunen
Tauno Outinen
Juha Niemi
Heli Engberg
Hilke Alaoutinen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteeri Taina Heikkonen. Tarkastuslautakunta toteutti työnsä hyväksymänsä arviointisuunnitelman mukaisesti kokoontumalla kaikkiaan seitsemän kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi toimintavuonna kunnan toimintoihin ja talouteen haastatteleamalla kunnanjohtajaa, sivistystoimenjohtajaa, teknistä johtajaa, kuntatekniikan päällikköä, rakennustarkastajaa ja maankäyttöinsinööriä.

Tarkastuslautakunta perustaa arviointinsa valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoista, toimintakertomuksesta sekä kunnallisjohdon ja eri tehtäväalueiden henkilöstön haastatte-
luissa tekemiinsä havaintoihin. Lautakunnan jäsenten esteellisyydet on otettu huomioon arviointityössä.

Tilintarkastus

Savitaipaleen kunnan tilintarkastajana vuonna 2023 on toiminut BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela. Avustavana tarkastajana on toiminut Minna Back-Helvasto. Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmansa toteutumisesta.

2 EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Savitaipaleen kunnanvaltuusto on käsitellyt vuoden 2022 arviointikertomuksen kokouksessaan 5.6.2023 ja päättänyt pyytää kunnanhallitukselta ja lautakunnilta lausunnot niistä toimenpiteistä, joihin kertomus antaa aihetta. Kunnanhallitus on 25.9.2023 hyväksynyt toimialojen selvitykset ja antanut ne edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen annettuihin vastineisiin.

3 KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Savitaipaleen kunnan strategia vuosille 2021-2025 on valmistunut valtuustoseminaarissa 22.11.2021. Kunnan toimintaa ohjaavat arvot ovat:

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty 1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain 14 luvussa ja kunnan hallintosäännössä. Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

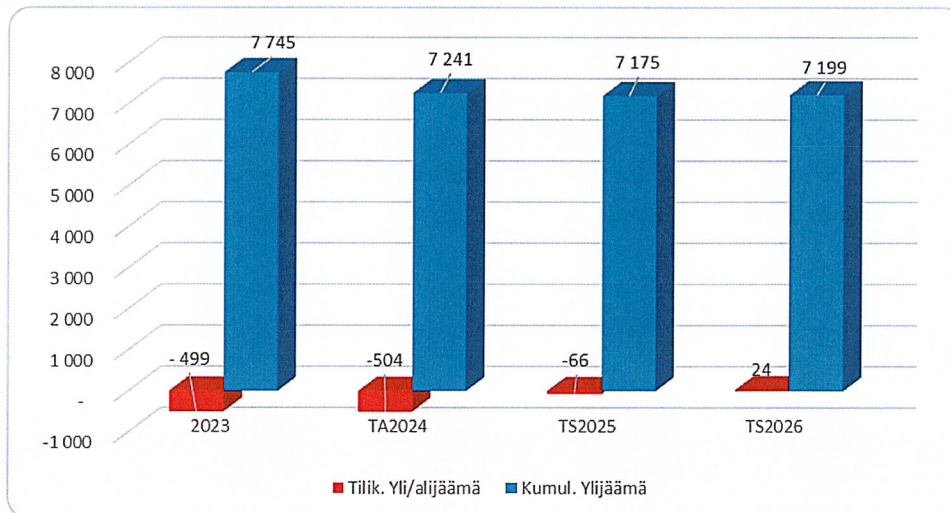
Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta

Kunnanvaltuusto on 23.8.2021 § 44 asettanut kuntalain 71 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Kuvassa vasemmalta oikealle
Maija Saimalahti, Riitta Salonen, Jukka Jurvanen, Kari Rikkilä ja Kyösti Kylliäinen.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Savitaipaleen kunnan tilinpäätös on alijäämäinen.

Kunnan velkamäärä on edelleen laskenut. Etelä-Karjalan kuntien joukossa Savitaipaleen velan määrä asukasta kohden on vuoden 2023 lopussa alhaisin.

Kunnan kassavarat ovat olleet hyvällä tasolla. Tunnusluku kassan riittävyys kertoo yhden päivän kassan riittävyyden. Savitaipaleella tunnusluvun arvo oli kasvanut edellisestä vuodesta.

Huolimatta negatiivisesta tuloksesta, kunnan talouden luvut ovat kuitenkin hyvät. Talouden kehitystä tulee edelleen seurata tarkasti tulevina vuosina.

5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toiminnallisten tavoitteiden tulee olla päätehtäviin kytkettyjä ja kuvata nimenomaan näiden päätehtävien toteuttamista. Tavoitteelle tulee olla asetettuna selkeät mittarit ja tavoitetasot. Tätä on pitkälti Savitaipaleen osalta toteutettu. Tavoitteet on kytketty kuntastrategiaan.

Tarkastuslautakunta on käynyt läpi talousarvion toteutumisvertailussa esitetyt tavoitteiden toteutumat ja arvioinut tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa on käytetty seuraavaa värikoodistoa:

	toteutunut
	toteutunut osittain
	ei toteutunut
	ei voida arvioida

Lisäksi on "Tarkastuslautakunnan arviointi" sarakkeessa kirjattu sanallista arviointia.

Arviointitaulukoista on koostettu yhteenveto, johon on kerätty tavoitteiden määrät ja toteutumisasteet sekä lisäksi määrärahan toteutumisprosentti. Punaisella on esitetty positiivisen toimintakateen tavoitteen omaavat yksiköt.

Talousarvio ja -suunnitelma 2023-2025 sisältää strategiaan liittyvät tavoitteet ja myös mittarit on määritelty tavoitteille. Talousarvion sitovat tavoitteet on vuoden 2023 talousarviossa sidottu strategian osa-alueisiin.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Vuoden 2023 talousarviossa ja talousarvion toteutumisvertailussa on jo hyvin pystytty kytkemään tavoitteita kuntastrategiaan. Edelleen kehittämistyötä tavoitteiden asettamisen suhteen on jatkettava.

4 KUNNAN TALOUS

Kunnan tilikauden 2023 tulos oli 498 628,43 euroa alijäämäinen. Kunnan taseessa on kertyneitä ylijäämiä vuoden päättyessä 7,7 miljoonaa euroa.

Tarkastuslautakunta on tarkastellut kunnan taloustilanteen kehitystä keskeisten tunnuslukujen osalta alla olevassa taulukossa.

Talouden keskeiset tunnusluvut					
Tunnusluku	2023	2022	2021	2020	Kehitys edelliseen vuoteen
Vuosikate poistoista, %	155	158	207	186	
Omavaraisuusaste, %	72	69	67	63	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	38	25	26	27	
Taseen ylijäämä €/asukas	2409	2532	2345	2217	
Lainat €/asukas	1267	1439	1625	1830	
Kassan riittävyys, pv	70	60	62	62	
Investointien tulorahoitus, %	168	157	234	265	

Edelliseen vuoteen nähden on tunnusluvuista tullut alaspäin vuosikate poistoista %, suhteellinen velkaantuneisuus sekä kertynyt ylijäämä €/asukas. Tunnuslukujen voidaan kuitenkin katsoa olleen hyvällä tasolla 31.12.2023.

Savitaipaleen kunnan vuosikate 2023 oli hyvä ja toteutui edellisvuotta parempana. Tuloslaskelman vei alijäämäiseksi satunnaisiin kuluihin kirjattu Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n takausvelan realisoituminen 1,3 miljoonaa euroa. Ilman tätä kunnan tulos olisi ollut ylijäämäinen.

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 31.12.2023 ollut yhteensä 7,7 miljoonaa euroa. Kunnan taloussuunnitelmakaudella 2024-2026 on arvioitu syntyvän alijäämää yhteensä 0,546 miljoonaa euroa. Kuntaliiton ”Soveltamisohje kuntalain talouden tasapainottamista koskevasta sääntelystä” mukaisesti kunnan laatiessa taloussuunnitelmaa se voi ottaa huomioon tasapainossa edellisen tilinpäätöksen ylijäämäerien ja talousarvion laadintavuoden arvioitujen ylijäämäerien yhteenlasketun määrän. Savitaipaleen kunnan talous on taloussuunnitelman 2024-2026 osalta tasapainossa ja ylijäämää on taseessa arvioitu olevan 31.12.2026 yhteensä 7,2 miljoonaa euroa. Ylijäämän määrää kuvaa seuraavana esitetty kuva.

5.1.1 Yleishallinto

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Elinvoimainen kunta/henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi	Henkilöstöstrategia on laadittu toimintaa linjaavaksi. Siinä huomioidaan mm. arviot eläköitymisestä ja osaamistarpeista. Strategian mukainen toiminta tukee henkilöstön hyvinvointia.	Laadittu ja hyväksytty henkilöstöstrategia viimeistään 31.8.2023 mennessä.	Yhtenäistä toimintaa linjaavaa henkilöstöstrategiaa ei ole tavoitteen mukaisesti laadittu.	Tavoite ei ole toteutunut.
Elinvoimainen kunta/henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi	Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehitys- ja tavoite-keskustelut. Tavoitteena hyvinvoiva työntekijä	Kehitys- ja tavoitekeskustelut on kunnassa käyty 100 %-sti. Keskustelut dokumentoidaan uudistetulla lomakkeella. Henkilöstöraportin mittarit	Tavoite on pääosin toteutunut. Kehitys- ja tavoitekeskustelut on käyty henkilöstön kanssa noin kerran vuodessa. Dokumentoinnissa on toimialakohtaisia eroja, sillä kaikkiin kunnan toimintoihin sopivaa yhtenevää lomakepohjaa on vaikea tehdä. Johtoryhmässä on todettu, että pääasia on, että keskustelut käydään dokumentoidusti ja säännöllisesti. Yleisesti on käytetty ns. uudistettua pohjaa.	Tavoite on lähes toteutunut.
Elinvoimainen kunta/Järjestämme palveluitamme yhteistyökumppaneidemme kanssa.	Ruokapalvelut on organisoitu hyvinvointialueen edellyttämien muutosten mukaisesti. Toiminta on uuden tuottajan kanssa laadukasta ja kustannustehokasta	Järjestetään asiakastyytyväisyyskysely, jonka arvosanatavoite on hyvä (skaala huono, välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä)	Ruokapalveluiden osalta voidaan todeta, että ulkoistettu palvelu on toiminut ensimmäiseksi vuodeksi hyvin. Havaittuja puutteita on korjattu ja prosessia on kehitetty kunnan toiveiden perusteella. Tuottaja on toteuttanut käyttäjille asiakastyytyväisyyskyselyn syksyllä 2023. Kyselyn tulokset on käsitelty sivistyslautakunnassa. Savitaipaleen kunnan tyytyväisyyden ka. ruokapalveluille oli 2,71 (SaTun alueen ka. 2,80). Keskiarvojen alle jäätin erityisesti ruuan laatuun liittyvissä kysymyksissä. Sen sijaan ruokailun sujuvuuteen liittyvissä kysymyksissä olimme alueen keskiarvoja parempia.	Tavoite on toteutunut.
ICT-siirto Meitaan	Siirto toimii sujuvasti ja moitteettomasti ja takaa riittävän laadun	Käyttäjäkysely työntekijöille ja luottamushenkilöille syksyllä, arvosanatavoite hyvä. (skaala huono, välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä)	Tavoite ei ole kaikilta osin toteutunut. Erityisesti koulupuolella on ollut suuria käytännön ongelmia koneiden toimivuudessa. Käyttäjäkyselyä ei ole tehty.	Tavoite ei ole toteutunut.

Tulosalue					yhteensä tavoitteet	Tot. %	Määrä- raha tot.%
Yleishallinto	1	1	2		4	25	81,5
Elinkeino- ja markkinointipalvelut	1		1	3	5	20	67,9
Sivistystoimen hallinto	2	1			3	67	105,5
Perusopetus	2			1	3	67	99,9
Lukio	2				2	100	104,6
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	2				2	100	94,6
Vapaa-ajanpalvelut ja nuorisotyö	2				2	100	67,3
Varhaiskasvatus		1			1	0	100,8
Kansalaisopisto				1	1	0	90,7
Yhdyskuntapalvelut	1	3			4	25	77,8
Liikelaitokset				1	1	0	108,8
Asuinhuoneistot ja -rakennukset sekä tilapalvelut		1			1	0	-72,5
Kaikki yhteensä	13	7	3	6	29	45	99

Taulukon perusteella voidaan todeta olevan melko paljon hajontaa määrärahojen toteutumisessa verrattuna toiminnalliseen toteutumiseen. Taulukosta löytyy yksiköitä, joilla tavoitteet eivät ole toteutuneet ollenkaan tai hyvin vähäisessä määrin, mutta määrärahat on käytetty lähes kokonaan tai jopa ylitetty määrärahavaraus.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Lukiolle on tehty talousarvion muutoksella määrärahan lisäys 150.000 euroa, mutta silti on muutettu talousarvio ylittynyt 60.651 euroa. Tilivelvollisten tulee huolehtia talousarvion noudattamisesta.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että tavoitteiden sisältöön ja määrään kiinnitetään edelleen huomiota. Edelleen kuntastrategian tulisi näkyä selkeästi tavoiteasetannassa.

Erilaiset kyselyt oli monella yksiköllä nostettu mittariksi tavoitteille, mutta kyselyjä on hyvin vähän toteutettu vuonna 2023. Kyselyjen käyttäminen mittarina vaatii tavoitetasojen asettamisen. Kyselytulosten jatkohyödyntämiseen on myös syytä kiinnittää erityistä huomiota. Kyselytulosten tulisi johtaa toimenpiteisiin.

5.1 Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen alla ovat yleishallinto sekä elinkeino- ja markkinointipalvelut.

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Sujuva arki, lähipalvelut	Ikäihmisten palvelu- ja vuokra-asumiseen liittyvä selvitystyö on toteutusvaiheessa ja tehostetun palveluasumisen yksikkö sijoittuu Savitaipaleelle.	Kunta on ratkaissut kuinka tehostettu palveluasuminen, palveluasuminen ja muu ikäihmisten vuokra-asuminen on ratkaistu Savitaipaleen alueella.	Savitaipaleen Vanhaintuki ry:n konkurssin seurauksena kuntakonserniin ostettiin vuonna 2023 vanhaintuen aiemmin omistuksessa olleet kiinteistöt. Yhdessä uuden omistajan, kunnan 100-prosenttisesti omistaman yhtiön, kanssa on ryhdytty suunnittelemaan koko kunnan vuokra-asumiseen liittyviä asioita. Tämä työ jatkuu maaliskuussa 2024.	Tavoite ei toteutunut.

Kunnanhallituksen toimintakate on toteutunut 77,4 %:sti eli 453 keur paremmin kuin muutettu talousarvio.

Olkolanpuiston lähiliikuntapaikka

5.1.2 Elinkeino- ja markkinointipalvelut

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Elinvoimainen kunta/ Autamme yrittäjiä, huolehdimme nykyisistä ja edistämme uusien sijoittumista kuntaamme	Savitaipaleen kunnasta välittyvä elinvoimainen mielikuva, Yrittävä Savitaipale Länsi-Saimaan elinvoimahanke hydynnetaan kunnan elinvoimaa kehitettäessä Kunnan yrittäjien tarvitsemat yrityspalvelut ovat tarvelähtöisiä ja ketterisiä	Mielikuvakysely Kuntaan laaditaan elinkeino- ja elinvoimaohjelma Länsi-Saimaan kuntien elin- voima- ja elinkeino-ohjelman laatiminen Osana L-Saimaan kuntien elinvoimahanketta työstäminen vuosina 2023-2024, asiakastytyyväisyys-kyselyllä mitattuna.	Tavoitteen toimenpiteissä on edistytty hyvin ja kunnan elinvoimaisuutta on tuotu eri tavoin ja eri kanavilla esille. Kunnan verkkosivuilla ja somessa on aloitettu loppuvuodesta elinvoimaan liittyvä markkinointisarja. Kunnassa on ollut aktiivinen mainonta hankkeen yrityspalveluiden tarjoamisesta. Saadun palautteen mukaan erityisesti Savitaipaleella palvelulle on ollut kysyntää. Hankkeessa on kerätty asiakaspalautetta ja saatu palaute on otettu huomioon hanketyössä.	Tavoitteen toimenpiteissä on esitetty edistyneen. Tavoitteiden toteutumista on haasteellista arvioida esitettyjen tietojen pohjalta. Elinvoima- ja elinkeino-ohjelman laatimisesta ei ole annettu tietoa. Asiakastytyyväisyyskyselyn tuloksia ei ole selvitetty.
Elinvoimainen kunta / talous	Pystymme tasapainottamaan taloutta ja toimintaa älykkäästi, ilman että elinvoima ja hyvinvointi heikkenevät.	Tilinpäätöksen tunnusluvuista suunnitelmakauden keskimääräinen yli/alijäämä säilyy positiivisena.	Vuosi 2023 oli alijäämäinen, mutta tavoitteen mukainen mittari on edelleen saavutettu. Tulevaisuudessa mittarin mukainen toiminta edellyttää talouden sopeuttamista tulovirtoihin nähden.	Taloussuunnitelma kausi on ollut 2023-2025.
Viihtyisä Savitaipale/ kehitämme matkailua	Savitaipaleen matkailu tulee esille maakunnan matkailumarkkinoinnissa viipymää lisäävänä tuotepaketien myyntinä. Lisäämme kunnan näkyvyyttä käyttämällä hyödyksi Saimaa Geopark-statusta omassa markkinoinnissamme	Uusien matkailutuotteiden määrä, Tavoitteena saada goSaimaan sivustoille vähintään 2 uutta matkailutuotetta Savitaipaleelta. Savitaipaleen kunnan alueella olevat Geopark -kohteita tuodaan esille kunnan sosiaalisessa mediassa kuukausittain.	Näissä tavoitteissa on onnistuttu tavoitteen mukaisesti.	Tavoite on toteutunut.
Osallisuuden kehittäminen	Laaditaan osallisuussuunnitelma vuosille 2023-2025. Hyödynnetään kylätoimikuntia, nuorisovaltuustoa, Vanhus- ja vammaisneuvostoa sekä Vapaa-ajan asukkaiden foorumia entistä tiiviimmin kunnan kehittämisessä.	Suunnitelma on laadittu vuoden 2023 aikana. Kuntalais- ja vapaa-ajan asukkaiden kyselyiden tulokset	Kunnan omaa yhtenäistä, kaiken kattavaa osallisuussuunnitelmaa ei ole laadittu. Nuorisovaltuuston aktivoinnissa onnistuttiin vuonna 2023. Samoin vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa tehtävät yhteinen osallisuustyö on koettu onnistuneeksi. Tällä hetkellä on suunnitteilla hanke, jonka puitteissa saataisiin eräänä lopputuotteena osallisuussuunnitelma. Hankkeessa kohderyhmänä on suunniteltu erityisesti kolmannen sektorin toimijoista mm. kylätoimijat.	Tavoitteen toteutumisen arviointi haasteellinen. Osallisuussuunnitelmaa ei ole laadittu. Kyselytuloksista ei ole raportoitu.

5.2.2 Perusopetus

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi	-kohtuullisenkokoiset opetusryhmät -riittävä ohjaus ja tuki -Tunnetaitojen opettaminen	-tuntiresurssi/oppilas - kouluterveyskysely -oma hyvinvointikysely oppilaille ja opiskelijoille	Opetusryhmät ovat pysyneet kohtuullisen kokoisina. Tunnetaitoja on opiskeltu sekä luokanopettajien ja luokanvalvojien ohjauksessa erillisillä tunneilla että arkipäivän tilanteissa. Oma hyvinvointikysely ja kouluterveyskysely on toteutettu oppilaille. Merkittäviä kehittämiskohteita ei saatujen palautteiden puolelta esiintynyt.	Tavoite on toteutunut.
Laadukas opetus perusopetuksessa	-pätevän opetushenkilöstö -monipuoliset opetusmenetelmät -yhteistyö yli luokkarajojen sekä koulujen ja esiopetuksen välillä	-päteviä opettajia opetushenkilöstöstä (%) -kysely toteutuneista opetusmenetelmistä - toteutuneet yhteistöprojektit	Opetusmenetelmät ovat olleet monipuolisia. Esiintyneet ongelmat opetusesitystekniikassa ovat haitanneet jonkin verran opetuksen monipuolistamisessa. Kansainvälistä yhteistyötä on aloitettu Erasmus+ hankkeen puitteissa Viron Torivald-kunnan kanssa.	Tavoitteen arviointi haasteellista. Pätevän henkilöstön osalta ei ole annettu tietoa. Opetusmenetelmien kyselystä ei ole annettu tietoa. Yhteistyö luokkarajojen sekä koulujen ja esiopetuksen välillä ei selviä annetusta toteutum tiedosta.
Luonnon monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen vaikutusten ymmärtäminen ja kiertotalouden tuominen osaksi kouluarkea.	-roskien lajittelu -omasta ympäristöstä huolehtiminen -luontoretket -erilaiset tutkimukset omassa elinympäristössä -omien arjen valintojen vaikutukset hiilijalanjälkeen	-tehdyt retket ja tutkimukset -siisti kouluympäristö -lajittelun onnistuminen - kierrätysmahdollisuudet ja tapahtumat	Roskien lajitteluastiat on saatu koulukeskukseen ja ne ovat parantaneet mahdollisuuksia arjen valintojen toteuttamiseen lajittelun onnistumiseksi. Koulujen lähiympäristöstä on kerätty roskaa vuosittain keväällä opettajien johdolla. Erityisesti biologian tunneilla on tehty erilaisia pienimuotoisia tutkimuksia ja selvityksiä lähialueelta. Koulukeskus sai lahjoituksena energia- ja sähkötekniikan opetuskäyttöön laitteiston laboratoriotyöskentelyyn. Laitteiston avulla voidaan kokeilemalla selvittää eri energiatuottotapojen vaikutuksia sähkön tuottamiseen ja puhtaan energian tulevaisuuden käyttömahdollisuuksiin.	Tavoite on toteutunut.

5.2 Sivistyslautakunta

5.2.1 Sivistystoimen hallinto

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Elinvoimainen kunta/henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen	Hyvinvoiva, sitoutunut ja osaava henkilöstö. Henkilöstön osallistuminen kehitystyöhön, koulutus ja kehittämissuunnitelma kehityskeskustelujen pohjalta	Kehitys- ja tavoitekeskustelut henkilöstön koulutuspäivät, työhyvinvointikyselyt	Henkilöstön sitoutuminen työhön on hyvä. Kehityskeskustelut käyty maaliskuussa 2023. Työhyvinvointikyselyä ei ole tehty. Työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen on kiinnitetty huomiota osana kehityskeskusteluja.	Tavoite on toteutunut osittain.
Sujuva arki/palveluiden laadun kehittäminen	Hyvä yhteistyö sidosryhmien kanssa	Positiivinen asiakaspalaute mm. koulukuljetuksista (>90%)	Tukipalveluiden muutosten myötä sidosryhmien määrä hallinnossa on kasvanut. Liikennöitsijöiltä ei ole kerätty kirjallista palautetta, mutta käytyjen keskustelujen perustella he ovat tyytyväisiä koulukuljetusten ja asiointiliikenteen organisointiin. Saimaan Tukipalvelut keräsi asiakaspalautetta marraskuussa 2023. Savitaipaleen kunnan ka. asteikolla 1-4 oli 2,71. Tukipalveluiden koko alueen ka. oli 2,80.	Tavoite on toteutunut.
Hyvinvoiva kuntalainen	Mahdollistetaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen mahdollisimman matalalla kynnyksellä erikseen hyväksyttävän hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden avulla.	Laajan hyvinvointisuunnitelman toteutuminen jokaisella toimialueella.	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja tukemiseksi on laadittu hyvinvoinnin vuosikello, johon on kirjattu kaikki vuoden aikana hyvinvointia tukevat toimenpiteet, kuten erilaiset teemaviikot. Aikuisväestön tavoittaminen hyvinvoinnin edistämisen osalta on edelleen haasteellista, muut ikäryhmät tavoitetaan hyvin.	Tavoite on toteutunut.

5.2.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Sujuva arki/lähipalvelut	Kehitämme palveluiden saavutettavuutta ja tilojen toimivuutta.	Omatoimikirjaston suunnitelman toteutuminen	AVI:lta saatiin 15 000 € avustusta "Savitaipaleen kirjasto - sujuvasti saatavilla" hankkeelle. Omatoimikirjastosta pyydettiin tarjoukset ja toimittajaksi valittiin Lyngsoe Systems, joka toimitti tilatut tuotteet ja laitteet joulukuussa. Varsinaiset asennukset tehdään vuoden 2024 puolella.	Tavoite on toteutunut.
Viihtyisä Savitaipale/laadukkaat kulttuuripalvelut kaikenikäisille	Osallisuuden vahvistaminen kaikenikäisille pienimuotoisilla ja yhteisöllisillä tapahtumilla paikkakunnan yhdistysten ja yhteisöiden kanssa. Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidekasvatus taidetapahtumien, näyttösten ja työpajojen avulla sekä taidekoulujen tukeminen	Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä, taidetapahtumien osallistujapalaute	Eri taiteenalojen esityksiä ja työpajoja järjestettiin koulussa ja varhaiskasvatuksessa kaikille ikäluokille. Aikuisväestön osallistavia tapahtumia olivat kuukausittain vaihtuvat näyttelyt, Charlolan kulttuurikeskiä, joissa paikkakunnan taitajat ja taiteilijat pääsivät esille sekä lukuisat musiikki- ja esittävän taiteen tapahtumat. Kesän Sapassi tavoitti vajaat 6000 henkilöä tarjoten yhdessä eri yhdistysten kanssa monipuolista ohjelmaa sekä paikkakunnan väelle että vapaa-ajanasukille.	Tavoite on toteutunut. Osallistujapalautteesta ei ole annettu tietoa.

5.2.3 Lukio

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
-oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi	-kohtuullisenkokoiset opetusryhmät -riittävä ohjaus ja tuki -tunnetaitojen opettaminen	-kouluterveyskysely -oma hyvinvointikysely oppilaille ja opiskelijoille	Kouluterveyskysely on tehty ja tulokset analysoitu Lyhtyryhmässä. Oman hyvinvointikyselyn tulokset opiskelijoille olivat hyvät ja mitään selkeitä kehittämistä tarvitsevia toimenpiteitä ei noussut esiin. Tunnetaitojen opettaminen on toteutettu arkitilanteissa ja vierailevien luennoitsijoiden toimesta.	Tavoite on toteutunut.
-laadukas lukio-opetus	-monipuolinen opintotarjonta -verkostoyhteistyö yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa -kansainvälinen yhteistyö, esim. Virtaa Kuolimosta -opintokokonaisuus -pätevä ja motivoitunut opettajakunta	-vuosittainen arviointikysely opiskelijoille -opiskelijoiden määrä ikäluokan kokoon suhteutettuna -lukion opiskelijakunnan antama laadullinen palaute ja osallisuus lukion kehittämisessä	Monipuolinen opintotarjonta on pystytty toteuttamaan. Verkostoyhteistyötä on tehty erilaisin korkeakouluihin ja yliopistoihin suuntautuneiden opintokäyntien toimesta sekä lukioon suuntautuneiden opintoesittelyiden toimesta. Lukiolaisilla on ollut halutessaan mahdollista suorittaa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tarjoamia lukiolaisille suunnattuja opintoja. Kansainvälistä yhteistyötä on tehty Virtaa Kuolimosta-opintokokonaisuuden kautta opintomatkan suuntautuessa Kööpenhaminan yliopiston alaisuudessa toimivaan Itä-Meren instituuttiin. Arviointikysely on toteutettu ja saatu palaute on ollut positiivista. Lukio-opiskelijoiden määrä ikäluokan kokoon suhteutettuna on ollut erinomainen.	Tavoite on toteutunut.

5.2.6 Varhaiskasvatus ja esiopetus

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Sujuva arki/lapset ja nuoret: Laadukas varhaiskasvatus Viihtyisä Savitaipale Laadukas esiopetus	Tilaratkaisujen jatkokäsittely ja suunnitelmallisuus pidemmälle aikavälille tilatyöryhmässä ja käytäntöön vienti Varhaiskasvatuspalvelujen sujuvuuden vahvistaminen Liikkuvan varhaiskasvatuksen juurruttaminen toimintaan Koulupolun sujuva alku yhteistyössä perusopetuksen alkuopetusluokkien kanssa	Tilatyöryhmän suunnitelman valmistuminen, konkreettiset tilaratkaisut Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyn palaute Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyn palaute Pätevä henkilöstö, toteutuneet yhteiset toimintakerrat Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyn palaute	<u>Painopiste 1:</u> Kissankellon väistö toteutunut. Pysyvien ratkaisujen suunnitteluprosessi ei ole vielä käynnistynyt. <u>Painopiste 2:</u> Liikkuvan varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely toteutettiin tammikuussa 2024. Henkilöstön kanssa on keskusteltu tapahtumien onnistumisesta ja palaute on ollut positiivista. <u>Painopiste 3:</u> Esiopetus on tehnyt yhteistyötä perusopetuksen kanssa vierailien koulussa ja esi- ja peruskoulun opettajat ovat yhdessä järjestäneet kevätlukukaudella yhteistä toimintaa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanoksella on ollut suuri merkitys tukea tarvitsevien lasten opetuksessa syyslukukaudella 2023.	Tavoite on toteutunut osittain. Kyselyistä ei ole annettu tietoa.

5.2.7 Kansalaisopisto

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Viihtyisä Savitaipale / Kiinnostavat liikunta- ja harrastusmahdollisuudet kaikenikäisille kuntalaisille	Opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksien kehittäminen ja toteuttaminen kuntalaisille	Opiston kurssien määrä Opetustuntien määrä Opiskelijamäärä Palautekyselyt	131 5447 2240 4.4	Sitovan tavoitteen osalta tulisi olla määriteltynä tavoitetasot. Nyt tavoitteet löytyvät muut tavoitteet/tunnusluvut kohdasta.

Sivistyslautakunnan osalta taloudellinen tavoite toimintakate on toteutunut talousarviota parempana ollen 99,2 % talousarviosta.

5.3 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan alaisena toimivat tekninen hallinto, rakennusvalvonta ja yksityistiet, yhdyskuntapalvelut, liikelaitokset, asuinhuoneistot ja rakennukset, tilapalvelut sekä maa- ja metsäalueet.

5.2.5 Vapaa-ajanpalvelut ja nuorisotyö

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Viihtyisä Savitaipale/monipuoliset liikuntaharrastusmahdollisuudet	Sujuva yhteistyö seurojen ja kansalaisopiston kanssa. Toiminnan kehittäminen monipuolisesti yhteistyössä	Liikuntatapahtumien lukumäärä ja osallistujamäärä, harrastusmahdollisuuksien monipuolisuus, palautekyselyt harrastusmahdollisuuksista	Liikuntatapahtumien määrä nousi kuudella edellisvuodesta. Harrastusmahdollisuudet ovat säilynyt hyvänä kunnan otettua vastuu konkurssiin menneen uimahallin toiminasta. Liikkumisohjelman 2023- 2025 tulosten mukaan monipuolista liikuntapaikkatarjontaa pidettiin tärkeänä osa-alueena kaikissa ikäluokissa.	Tavoite on toteutunut.
Sujuva arki/hyvinvoivat nuoret	Nuorisotyön aktivointi ja kehittäminen, palautekyselyt	Nuorisotyön kontaktien määrä, nuorisotilan käyttöaste, palaute kyselyistä	Nuorisotyö aloitettiin kunnan omana toimintana 1.9.2023. Uusi nuorisotila "Mutka" avattiin 28.11. ja se on ollut viikoittain auki kahtena iltana. Suullinen kävijäpalaute on ollut positiivista. Tilojen avaamisen jälkeen käyntejä tiloilla on kirjautunut yhteensä 134. Ennen tilojen avaamista nuorisotyöntekijä ja etsivä nuorisotyöntekijä tapasivat nuoria koulukeskuksen tiloissa.	Tavoite on toteutunut.

Nuorisotila Mutka

5.3.2 Liikelaitokset

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Lämpö- ja vesi-huoltolaitosten pitkäjänteisen toiminnan ylläpito ja kehittäminen niin, että se on laadukasta ja kustannusvastaavaa	Toimiva jätevedenpuhdistamo / Jätevesipuhdistamon velvoitetarkkailun lupaehdot täyttyvät ja toimilla voidaan vaikuttaa positiivisesti Kuolimon vedenlaatuun ja virkistyskäyttöön	Lupaehtojen optimiarvojen täyttyminen - kolmen yksittäisen arvон alitus /vuosi, 70 % tavoite - yhden yksittäisen arvон alitus, 85 % tavoite - ei alituksia, 100 % tavoite - osassa yli 3 % paremmat poistumat, 125 % tavoite	Arvon alituksia 11 kpl Yli 3 % paremmat poistumat 24 kpl	Tavoitteen toteutumista ei pystytty arvioimaan.

Jätevedenpuhdistamo

5.3.3 Asuinhuoneistot ja -rakennukset sekä tilapalvelut

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Kunnan omistamat rakennukset ovat hyvässä kunnossa ja kiinteistöjen hoidossa huomioidaan kestävä kehityksen sekä vastuullisuuden periaatteet	Vuokra-asuntojen viihtyisyys Kustannustehokas tilojen ylläpito, €/m ² /kk Toimiva sisäilmatyöryhmä Laadukkaiden vuokra-asuntojen määrän lisääminen / Myös yksityisten vapaat vuokra-asunnot kunnan nettisivujen tarjonnassa.	Webropol-kyselyt käyttäjille - tavoitteena saada vastaukset 65 % lähetetyistä kyselyistä Talousarvion toteutuminen Työryhmä kokoontuu säännöllisesti. Toimenpideratkaisut tullessiin ongelmiin on löydytty. Uudet yksityisten tarjoamat asunnot ovat nähtävillä kunnan nettisivuilla vuoden 2023 aikana.	Kyselyä ei ole toteutettu, tavoite kohdennettava vuokratyöryhmälle. Myyntituotot ylittävät talousarvion ja menot alittavat Sisäilmatyöryhmä kokoontui 2 kertaa tilikauden aikana Päädytty ratkaisuun, että asuntojen välitykseen netissä on jo markkinat olemassa ja kunta ei voi toimia asuntojen välittäjänä ja vastata oikeellisuudesta.	Tavoite on toteutunut osittain.

5.3.1 Yhdyskuntapalvelut

Strategiasta johdettu painopiste	Tulosalueen tavoite ja toimenpide	Mittari	Toteutuma	Tarkastuslautakunnan arvio
Ilmastomuutokseen vastaaminen ja sen ehkäiseminen	Aurinkopaneelien hyödyntäminen kunnan kiinteistöissä sekä lämpö- ja vesihuollossa Energiaratkaisut kunnassa niin, että öljylämmityksestä luovutaan kunnan kohteissa. Edistetään vaihtoehtoisten käyttövoimien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen käyttömahdollisuuksia.	Toteutettujen toimenpiteiden tuomat CO2 päästöjen vähennykset ja kunnassa lisäksi muut tehdyt hankkeet yhdessä laskevat Alas-laskentajärjestelmän mukaisia Hinku laskentasääntöjen päästöjä vuonna 2023. - < 3 kt CO2e, 75 % tavoite - > 3 kt CO2e, 100 % tavoite - > 4 kt CO2e, 125 % tavoite Savitaipaleen päästökulu vähenemän tavoite on 24,4 kt CO2e vuoteen 2030 mennessä.	Kaukolämpölaitoksen katolle on hankittu 17.64kWp:n aurinkovoimala. Heituinlahden koululle on hankittu VILP korvaamaan osin öljylämmitystä. Talousarviossa varattu vuodelle 2024 polttomoottoripakettiauton vaihtaminen sähkökäyttöiseen. CO2e mittaustietoa ei ole saatavissa vuoden 2023 ajalta tilinpäätöstä tehdessä.	Tavoite on toteutunut osittain.
Puistot ja yleiset alueet / Viihtyisä Savitaipale	Viher- ja leikkialueiden tasoa nostetaan / Valmistellaan vuoden 2023 aikana puisto- ja leikkialueiden hoitoluokitukset. Ja hyväksytään hoitoluokitus teknisessä lautakunnassa kevään 2024 aikana Kuntalaisten osallistaminen / kuntalaiskyselyt, talkoot	Hoitoluokitus saadaan valmisteltua vuoden 2023 aikana. - ei aloitettu, tavoite 0 % - hoitoluokitus käyttöön otettavissa vuoden 2023 aikana, 100 % tavoite - hoitoluokitus käytössä ja hyväksytty, 150 % tavoite Kuntalaistalkoot - tavoitteena järjestää ainakin yhden kesätalkoot	Hoitoluokitukset on valmistuneet tilikauden aikana Pörriäispäivän 5.8.2023 yhteydessä Olkkolassa on pidetty niityn perustamistalkoot, osallistujia 7 kpl.	Tavoite on saavutettu.
Ulkoilu- ja vaellusreitit	Toimivat, kunnossa olevat ja helposti saatavat ulkoilu- ja vaellusreitit	Kartoituksen valmistuminen ja kotisivujen päivitys Kohdennetut weppopol-kyselyt käyttäjille. - tavoitteena saada 70 % positiivisia palautevastauksia	Ajantasaiset reittitiedot löytyvät uusituilta Savitaipaleen kunnan nettisivuilta. Sivulla myös linkki mm. virkistysalueääitiön, josta löytyy maakuntareitit ja retkipaikat. Etelä-Karjalan liitto on toteuttanut kyselyn virkistysalueista ja retkeilyreiteistä.	Tavoite osittain toteutunut. Ei ole tietoa palautekyselyn vastauksista.
Maa- ja metsätilat	Kunnan omistamia metsätiloja hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti / Metsätaloudessa huomioidaan luonnon monimuotoisuuden säilyminen, etenkin puistometsät / Kaava-alueen puistometsien monipuolisuus, puistomaisesti hoidetut alueet, luonnonvaraiseen tilaan jätettävät alueet	Metsätaloussuunnitelman toteutuminen Webropol-kyselyt kuntalaisille -tavoitteena saada vastaukset 65 % lähetetyistä kyselyistä	Kunnan metsätiloja on hoidettu metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Metsänhoitosuunnitelman päivitys tulee aiheelliseksi vuoden 2024 loppupuolella.	Tavoite on osittain toteutunut. Kyselyjen vastauksista ei ole annettu tietoa.

6 INVESTOINNIT JA HANKINNAT

Savitaipaleen kunnan investointeihin varattiin talousarviossa 2023 nettomäärä rahaa 2,3 miljoonaa euroa ja toteutuneet investoinnit olivat 1,4 miljoonaa euroa. Talonrakennuksen määrärahoista on jäänyt 676 keur toteutumatta. Suurin investointikohde on ollut Jäähallin jäähdytyslaitteisto 234 keur.

Savitaipaleen jäähalli

7 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Savitaipaleen kuntakonserniin kuuluu yksi tytäryhteisö. Lisäksi konserniin yhdistellään yksi (1) osakkuusyhteisö ja kaksi (2) kuntayhtymää.

Kiinteistö Oy Savitaipaleen vuokratalojen osalta on asetettu 4 tavoitetta, jotka ovat selvityksen mukaan toteutuneet lukuun ottamatta öljylämmityksestä luopumiseen asetettua tavoitetta.

Konsernin lainakanta on merkittävästi pudonnut edellisestä vuodesta ollen 1.616 €/as (2022: 2.528 €/asukas). Omavaraisuusaste on kohentunut olennaisesti ollen 66,64 % (2022: 54,49%). Konsernitason merkitys on kasvanut, kun kunnan talouden tilaa on ryhdytty arvioimaan myös kuntakonsernin tietojen pohjalta.

Kiinteistö Oy Savitaipaleen Vuokratalot, Supanahontie 1

Teknisen lautakunnan osalta toimintakate on toteutunut 47,4 %:sti. Toimintatuotot ovat ylittyneet 577 keur ja toimintakulut alittuneet 452 keur.

8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESIITYS VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta toteaa, että ilmoitusvelvolliset ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset kuntalain mukaisesti ja tarkastuslautakunta on valvonut, että ilmoitukset on tehty.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto velvoittaisi kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden aikana havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Tilintarkastaja on esittänyt tilintarkastuskertomuksessaan tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Tarkastuslautakunta kiittää luottamushenkilöitä ja kunnan työntekijöitä vuoden 2023 aikana tehdystä hyvästä yhteistyöstä.

Savitaipaleella 6. toukokuuta 2024

SAVITAIPALEEN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Kyösti Kylliäinen
puheenjohtaja

Kari Rikkilä
varapuheenjohtaja

Jukka Jurvanen
jäsen

Maija Saimalahti
jäsen

Riitta Salonen
jäsen